

Lev Nikolajevič Tolstoj: *Narodne Priče*. Preveo I. Pasarić. Ilustrirao Lj. Babić. Zagreb 1922. Izvanredno izdanje Matice Hrvatske.

Klasično lepa knjiga! Človek je vse te legende in parabole že bral, pozabil mimogrede, da so Tolstojeve, in jih tu bere v lepem prevodu v celotno redigirani knjigi še enkrat in jih ni manj vesel kot tedaj, ko jih je spoznal morda slučajno v nemškem prevodu ali v podlistku slovenskega dnevnika prvikrat. Če je bila ta Tolstojeva knjiga kdaj aktualna, časovno nujna, je v naših časih, ko dekadentno evropsstvo sanja nekako etično renesanso človeške družbe, prepород duš, in se bori za besedo, ki bi razodela, in je ne najde, ker je nevesče tam, kjer stoji od vekov in bo stala do sodne ure. Z veseljem ugotovim, da je knjiga pustila že davno v Sloveniji svoje sledove: Milčinski je krasno dramatiziral »Kjer ljubezen, tam Bog«, Finžgar pa je morda nezavedno zajel iz kmetiške »Gasi ogenj, dokler tli« motivnost svoji najboljši igri »Veriga«. Hrvatski prevod (nekod morda svoboden, n. pr. v citatu iz Mažuranića, str. 126, IX., predzadnja vrsta), ki je tak, da ga Slovenec prav lahko ume, četudi se še ni kdovekaj privadil hrvaščini, je okrasil Lj. Babić s prav srečno roko. Vinjete v knjigi so vzorne; manj utegne ugajati kričeča apartnost uvodnih plakatnih strani, katerih umetniški zmisel pojasniti ne znam. Knjigo takoj v slovenske srednje šole!

Dr. I. Pregelj.

Slovensko - angleška slovnica. Izdala in založila »Književna matica« S. N. P. J., Chicago, Illinois, 1922, 364 str.

Slovenski izseljenci v Ameriki so lahko veseli te dobre slovensko-angleške slovnice. Sestavljena je vestno in natančno in res po potrebah naših rojakov. Slovnica obravnava v treh delih: izgovarjavo (7-83), oblikoslovje (87-240) in skladnjo (243 do 308) angleškega jezika. V četrtem delu (311-360), v dodatku, pa podaja pouk o pravopisu, o rabi velikih pismenk, o ločilih, o lepopisu, o sestavljanju pisem, o ameriški vladi, državljanstvu in denarju in o legalnih listinah.

Kakor večina modernih slovníc obravnava tudi omenjena najprej obširno angleško izgovarjavo. Četudi je ta naloga težka, je vendar dobro izvršena. Izgovarjava je označena zmerno natančno, brez vseh posebnih črk in če je le mogoče, nas avtor opozori na slične slovenske glasove. Škoda se mi zdi, da avtor nikjer ne omenja majhne razlike med angleško in ameriško izgovarjavo, četudi izgovarja calf: kēf in ne angl. kaf (43) itd.

Nauk o oblikoslovju je še prav posebno priznanja vreden, zlasti še, ker podaja vse potrebno znanje pregledno, jasno in natančno. Stavki v pridejanih vajah so vzeti največ iz Shakespearejevih del, a med ostalimi avtorji vidimo največ tudi imena: Sofoklej, Burke, Scott, Emerson, Milton itd.

Podobno velja o skladnji. Naj omenim tu zelo primerno primerjanje sklanjatve slovenskega in angleškega samostalnika (257) in primerjanje slovenskega pridevnika z angleškim (287), nadalje pripombe o slovenskem glagolu (293), analizi itd. itd.

O manjših nedostatkih oz. tiskovnih pomotah ne bom govoril. Isto velja o metodičnem vprašanju, ki se mi pa zdi sicer precej ugodno rešeno.

S. N. P. J. je s tem dobrim delom res obilo koristila našim ameriškim rojakom. Žalibog, da je v domovini cena previsoka!

Marijan Dokler.

GLASBA.

»Slava Bogu v višavi!« 10 božičnih pesmi za mešani zbor in orgle. Uglasbil Stanko Premrl. Izdala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. 1922. Cena 20 Din, glasovi po 4 Din. — Pregledovanje teh skladb za glasbeni razvoj na Slovenskem zaslužnega kapelnika ljubljanske stolnice me je zares razveselilo; skladbe bodo zanimale cerkvenega kakor tudi svetnega glasbenika. Kadar izide kako Premrlovo novo delo v »Cerkvenem Glasbeniku«, takrat so njegove skladbe umerjene močnem cerkvenih zborov v Sloveniji. Tudi te so v pretežni večini take; zdi se pa vendarle, da se je skladatelj v tem delu bolj srčno svobodno izpel. Delo priča o zreli kompozicijski tehniki mojstra.